

Κερασ. β) Ἐπὶ ζημίας, ἐπανορθῶ, ἀποκαθιστῶ Πόντ. (Κερασ. Χαλδ.): Ἐπέβγαλα τὴ ζεμία μ' Κερασ. Ὁσήμερον θ' ἐπεβγάλλω τ' ὄψεσ' ὄν τὴ ζεμία μ' Χαλδ. γ) Ἀνταποδίδω τὸ κακόν, ἐκδικοῦμαι Θράκ. (Ἀδριανούπ. Κομοτ. κ. ἀ.): Αὐτὸ ποῦ μ' ἔκανες θὰ σ' τ' ἀποβγάλω Κομοτ.

7) Ἐξάγω ἐντελῶς, τελειώνω τὸ βγάλλισιμο (τῆς προθ. ἀπὸ σημαινούσης ἐπίτασιν πάσης ἐννοίας δηλουμένης διὰ τοῦ ἀπλοῦ βγάλλω) Κρήτ. Μῆλ. Σίφν. κ. ἀ.: Ἐπόβγαλα ὄξω τὰ ξύλα Κρήτ. Ἐποβγάλαμε τὸ κριθάρι (ἐξεργιζώσαμε ὅλο τὸ κριθάρι) αὐτόθ. Ἦτανε λιγάκι βγαρμένο καὶ τ' ἀπόβγαλε Σίφν. 8) Πλύνω τὰ ἐνδύματα μὲ τὸ δεύτερο νερὸ Μῆλ. Συνών. κατενίζω, ξεβγάλλω.

Μετοχ. ἀποβγαλμένος 1) Ἀπόβλητος, ἀπόκληρος Ρόδ.

2) Ἀρατικῶς, ὁ ἄξιος ἀποβολῆς Ρόδ.

Πβ. ἀποβγάσω.

ἀπόβγαλμα τό, Πόντ. (Ἄμισ. Κερασ.) ἀπέβγαλμαν Πόντ. (Κοτύωρ.) ἀπήβγαλμαν Πόντ. ἐπέβγαλμαν Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) ἀπόβγαρμα Κρήτ. Κύθν. Μύκ. Χίος ἰπόβγαρμα Κρήτ. (Σητ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποβγάλλω. Ἡ λ. πάντως μεσν. ὡς μαρτυρεῖ τὸ παρὰ Μαχαιρ. 1, 388 καὶ 390 (ἐκδ. Dawkins) ἀπόβγαρμαν.

1) Ἐκδίωξις ἀποπομπή, ἀποβολή Κρήτ. (Σητ.) Κύθν.: Κακὸ ἀπόβγαρμα τοῦ κάνειις τέτοια ὦρα, ποῦ θὰ πάη ἡ κακομοῖρα ἐδὰ νὰ κοιμηθῇ; Σητ. 2) Ἐξοδος, τέλος Μύκ.: Ἀπόβγαρμα Ἀούστου θὰ σὰς ξεφιδώσω (περὶ τὰ τέλη Αὐγούστου θὰ σὰς κάμω τραπέζι). 3) Ἐπὶ τῶν καρπῶν, οἱ λεπτοὶ καὶ ἀτροφικοί, οἱ ὑπολειπόμενοι μετὰ τὴν συλλογὴν τῶν πολλῶν καὶ ἀδρῶν, ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν ἐσπεριδοειδῶν Χίος: Ἐπούλησα τὸν καλὸν καρπὸ κ' ἐμείναν τ' ἀποβάρματα.

4) Ἀνταπόδοσις ὀφειλομένου, ἐξόφλησις, ἀπότισις Πόντ. (Ἄμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Χαλδ. κ. ἀ.): Δέκα λιρῶν ἀπέβγαλμα γολαί ἐν' (γολαί = εὐκολον) Κοτύωρ. Τ' αἶκον τ' ἐπέβγαλμαν ἄς ἔστικεν ὁπίσ' (τοιαύτη ἐξόφλησις ἄς μὴ ἐγένετο) Χαλδ. Συνών. ἀποβγάλλισιμο).

ἀποβγάλλισιμο τό, Πόντ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποβγάλλω.

Ἀπόβγαλμα 4, ὁ ἰδ.

ἀπόβγαλτος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀπέβγαλτος Πόντ. (Κερασ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. *ἀποβγαλτός < ἀποβγάλλω τῆς στερήσεως δηλωθείσης δι' ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου. Ἰδ. ἀστερητ. 2α.

1) Ὁ μὴ δυνάμενος νὰ ἀνταποδοθῇ, ἀνανταπόδοτος Πόντ. (Κερασ. Χαλδ.): Τ' ἐμὰ τ' ἀμᾶκια ἀπέβγαλτα εἶν' (οἱ κόποι μου εἶναι ἀνανταπόδοτοι) Χαλδ. 2) Ὁ μὴ ἀποδοθεὶς, ὁ μὴ ἐξοφληθεὶς: Ἀπέβγαλτον ἐν' τὸ χρέος-ι-μ' (ἀπλήρωτον εἶναι τὸ χρέος μου) Χαλδ.

ἀποβγαλῶνω ἀμάρτ. ἰποβγαλῶνω Σύμ.

Ἐκ τοῦ ἀπόβγαλα ἀορ. τοῦ ἀποβγάλλω. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. ἀποβαλῶνομαι.

Καταστρέφω, ἀφανίζω, φονεύω: Ἐποβγαλῶθησαν γούλοι των. Πβ. ἀποβγάλλω 1 γ.

ἀποβγῶνω ἀμάρτ. ἀπεβγῶνω Πόντ. (Κερασ. κ. ἀ.) ἰπεβγῶνω Πόντ. (Κερασ. κ. ἀ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἀμαρτ. ρ. βγῶνω.

Ἀπαλλάσσομαι χρέους ἐξοφλῶν αὐτό: Ἄσμ.

Πουλεῖ καὶ τὸν ἰσοπάνον ἀτ' μὲ τὸ χρυσὸν γαβάλι καὶ κ' ἐπορεῖ ἰπεβγάλλ' ἀτο καὶ κ' ἐπορεῖ ἰπεβγῶνῃ (γαβάλι = ποιμενικὸς αὐλός).

ἀποβδόμαδα ἐπίρρ. Ἄνδρ. Ἡπ. Θήρ. Κεφαλλ. Κρήτ. Κύθν. Πελοπν. Χίος — Λεξ. Μπριγκ. Βλαστ. 367 Μ. Ἐγκυκλ. Πρω. Δημητρ. ἀπουβδόμαδα Ἡπ. (Ζαγόρ.) Θράκ. (Σαρεκκλ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀράχ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. βδομάδα, δι' ὁ ἰδ. ἐβδομάδα.

Ἀπὸ τῆς προσεχοῦς ἐβδομάδος ἐνθ' ἄν.: Ἀποβδόμαδα λογαριάζομε νὰ φύγωμε Πελοπν. Ἐλα ἀπουβδόμαδα κὶ βλέπουμι Ἀράχ. Ἀποβδόμαδα θὰ πλύνου Αἰτωλ. Συνών. φρ. ἀπὸ βδομάδα.

ἀποβέγγερο τό, Ἰων. (Σμύρν.) Πάρ. — Λεξ. Βλαστ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. βεγγέρα.

1) Ἡ πέραν τῆς κανονικῆς ὥρας παράτασις βραδινῆς συγκεντρώσεως Λεξ. Βλαστ. Πρω. Δημητρ. 2) Βραδινὴ φιλικὴ ἢ οἰκογενειακὴ συγκέντρωσις Ἰων. (Σμύρν.) Πάρ.

ἀποβελονιάζω ἀμάρτ. ἀποβελονιάζω Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. βελονιάζω.

Ἀφαιρῶ τὸ νῆμα ἀπὸ τὴν βελόνην.

ἀποβελονίασμα τό, Πόντ. (Χαλδ.) ἀποβελονίαγμαν Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποβελονιάζω.

Ἡ ἀφαίρεσις τοῦ νήματος ἀπὸ τὴν βελόνην.

ἀποβενετώνω ἀμάρτ. ἰποβενετώνω Κύπρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. βενετώνω.

Γίνομαι κυανοῦς ὑπὸ ψύχους ἢ ἄλγους: Ἐποβενέτωσεν πού τὴν κρυάδα καὶ πού τοὺς πόνους. Ἐμεινεν ἰποβενετωμένον τὸ μικρὸν πού τὸ κλάμαν. Συνών. μελανιάζω, μπλαβίζω.

ἀποβέντεμα ἐπίρρ. ἀμάρτ. ἀποβέδεμα Θήρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. βεντέμα.

Μετὰ τὸν τρυγητόν: Ἀποβέδεμα θὰ κουβαληθοῦμε 'ς τὴ Χώρα. Συνών. ἀπότρυγα.

ἀποβεντεμίζω ἀμάρτ. ἀποβεδεμίζω Θήρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. βεντεμίζω.

Τελειώνω τὸν τρυγητόν: Θ' ἀποβεδεμίσωμε σήμερο. Συνών. ἀποτρυγῶ.

ἀποβεντέμισμα τό, ἀμάρτ. ἀποβεδέμισμα Νάξ. (Ἀτύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποβεντεμίζω.

Τὸ τέλος τοῦ τρυγητοῦ: Σ' τ' ἀποβεδέμισμά δων εἶναι τὰ δεδρά ὅλα. Συνών. ἀποβεντεμισμός, ἀποτρυγι, ξετρυγι.

ἀποβεντεμισμός ὁ, ἀμάρτ. ἀποβεδεμισμός Νάξ. (Ἀτύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποβεντεμίζω.

Ἀποβεντέμισμα, ὁ ἰδ.: Σ' τὸν ἀποβεδεμισμὸ τῷ σταφυλῶ θὰ πάμε 'ς τὸ χωριό.

ἀποβεργίζω Χίος

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. βεργίζω.

Κάμπτομαι: Ἐποβέργισε τὸ κλαδὶ καὶ κόντεψε νὰ σπάσῃ. || Ἄσμ.

Εἶναι ψηλός, εἶναι λυγνός, ἴσιος σὰν τὸ καλάμι,

ἀποβεργίζ' ἢ μέση του σὰν τὸ μαργαριτάρι.

Συνών. λυγίζομαι (ἰδ. λυγίζω).

ἀποβίδωμα τό, ἀμάρτ. ἀποβίδωμαν Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποβιδῶνω.

Ἡ ἀφαίρεσις τῆς βίδας, ἥτοι τοῦ κοχλίου. Συνών. *ξεβιδώμα*.

ἀποβιδώνω σύνηθ. καὶ Πόντ. (Σάντ. Τραπ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. *βιδώνω*.

1) Ἀφαιρῶ τὴν βίδαν, τὸν κοχλίαν Πόντ. (Σάντ. Τραπ.): *Ἐπεβίδωσεν τὰ βίδας Τραπ.* Συνών. *ξεβιδώνω*.

2) Τελείως βιδώνω τι σύνηθ.

***ἀποβιδώτος** ἐπίθ. *ποβιδώτος* Κύπρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἐπιθ. *βιδώτος* < *βιδώνω*. Περὶ τῆς στερητ. σημ. τοῦ ἀρκτικοῦ α ἰδ. ἀ- στερητ. 2 α.

Ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου ἡ βίδα ἔχει χαλαρωθῇ: Φρ. *Ἐδεῖ μὲν βίδαν ποβιδώτην* (εἶναι ὀλίγον τρελλός. Συνών. φρ. τοῦ *στριψεῖ ἡ βίδα*).

***ἀποβίλλι** τό, *ποβίλ-λιν* Κύπρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. *βιλλί*, παρ' ὃ καὶ *βιλ-λί*.

Ἡ ἀκροποσθία: *Ἐπρήστηθεν τὸ ποβίλ-λιν τοῦ βουδ-κιοῦ μας*.

ἀποβιτσίζω Κρήτ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. *βιτσίζω*.

Κινῶν τὴν οὐρὰν κτυπῶ δι' αὐτῆς τὸν πλησίον ἀκολουθοῦντα ὀδηγόν, ἐπὶ βοῶν καὶ φορτηγῶν ζώων: *Ἐποβίτοις δὲν τὸ μουλάρι καὶ τοῦ βάρηκε 'ς τὰ μάθια*.

ἀποβζώνω Κύνθ. ἀποβζώνω Κάλυμν. *ποβζώνω* Κάλυμν.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. **αβζώνω*, δι' ὃ πβ. *αβζος*.

Παύω νὰ γεννῶ ἐνθ' ἄν.: *Ἄμα θὰ ποβζώσω πλεό, 'ὰ 'ρτῶ νὰ κάτσω ἀντάμα σου Κάλυμν*.

ἀποβλακώνω σύνηθ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἐπιθ. *βλακας*.

Καθιστῶ τινα βλακᾶ: *Τὸν ἀποβλάκωσε ἡ φτώχεια - ἡ ἀνέχεια. Ὁ δεῖνα ἀποβλακώθηκε ὁλοτελὲς ἀπὸ τοῖς καταχρήσεσι. Κάθεται σὰν ἀποβλακωμένος καὶ μὲ κοιτάζει σύνηθ. || Ποίημ.*

Μὰ σὺ 'ς τὸ νοῦ σου τό 'βαλες, γυναῖκα μου, νὰ μὲ ἀποβλακώσης σώνει καὶ καλὰ

Γ' Σουρῇ Ἀπαντ. 1, 38

ἀποβλαστημοθεάζω Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἀμαρτ. ρ. *βλαστημο-θεάζω* < *βλα'στημοθεῖ*.

Παύω νὰ βλασφημῶ τὸν Θεόν: *Ἐποβλαστημοθέασες πρὸς ἡ νὰ τὰ ξανακάμης θές πάλι;*

ἀποβλέπω Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ἀπουβλέπου Σαμοθρ.

ἀπουγλέπου Στερελλ. (Εὐρυταν.) *πουλέπου* Εὐβ. (Στρόπον.) Ἀόρ. ἀπόειδα κοιν. ἀπόδα Κρήτ. Κύπρ. Σκῦρ. Σύρ. Χίος ἀπούειδα Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀπούδα Κυδων. ἐπόδα Α. Κρήτ. Χίος ἀπειδα Πόντ. (Κοτύωρ.)

Τὸ ἀρχ. ἀποβλέπω.

1) Βλέπω τι ἐν ὅλῃ του τῇ ἐκτάσει, μέχρι τέλους κοιν.: *Ἐπόδα τα 'γὼ τὰ καλὰ 'ς τὴ ζωὴ μου* (δὲν ὑπάρχει ἐλπίς νὰ ἴδω πλέον ἄλλο τι καλόν, διότι ὅ,τι εἶχον νὰ ἴδω τὸ εἶδον) Κρήτ. || Φρ. *Εἶδα καὶ ἀπόειδα* (εἶδα καλὰ ἐνν. κατόπιν πολλῶν προσπαθειῶν, ἐπομένης συνήθως προτ. ἀρνητικῆς, οἶον: *εἶδα καὶ ἀπόειδα πῶς δὲ γίνεται τίποτε - πῶς δὲν κερδίζω τίποτε - ποῦ δὲ μποροῦσα νὰ κάμω ἄλλῳ κτλ.) κοιν. Εἶδα καὶ ἀπόειδα τί ἄνθρωπος εἶσαι Πελοπν. (Μάν.) Γλέπ'νι καὶ ἀπουγλέπ'νι π' δὲν κτλ. Εὐρυταν. Εἶδα καὶ ἀπόειδα (προσεπάθησα πολὺ, οἶον: *εἶδα καὶ ἀπόειδα νὰ τὸν πάρω μαζί μου*) κοιν. *Εἶδα καὶ ἀπούειδα* (προσπαθήσας πολὺ καὶ μὴ κατορ-*

θώσας τίποτε ἀτηλπίσθην. Συνών. φρ. *εἶδα κα' ἔπαθα*) Εὐρυταν. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Χρον. Μορ. Η στ. 4993 (ἐκδ. JSchmitt) «ὡς ἀποῖδοῦμε τὸν καιρὸν νὰ ἴδωμεν τὸν λαόν μας | τὸ ποῖ' μᾶς ἐνεμείνασιν ἐκ τὸν λαόν μας ὅλον».

β) Βλέπω τὸ ἀποτέλεσμα Σαμοθρ.: *Νὰ δαγαδίσουν' θέλ' ν' ἀπουδισῶμι* (θὰ περιμένωμεν νὰ ἴδωμεν τὸ ἀποτέλεσμα). 2) Παύω νὰ βλέπω, παραμελῶ τι Πελοπν. (Οἶν.): *Σώπα μωρὴ, μὴ κάνης ἔτσι, θὰ σὲ ἀποιδῇ καὶ ὁ Θεός.*

β) Δὲν δίδω προσοχὴν εἰς τινα ἢ τὸν κοιτάζω περιφρονητικῶς Εὐβ. (Στρόπον.): *Τί σὺν κάθ' τ' ἀρφανὸ καὶ τοῦ 'πουλέπεις; Πᾶρι καὶ τοῦ πουμί σου νὰ μὴ σὶ 'πουλέπουνι πῶς τρώς ἀπ' τοῦ δικό τους.*

3) Ἐνῶ προσποιοῦμαι ὅτι δὲν βλέπω τι τὸ παρατηρῶ κρυφίως Νάξ. (Ἀπύρανθ.): *Νὰ 'χα κάνει ν' ἀποβλέψῃ σὲ δυὸ τρία σπύθια πῶς ἰδέα, 'θελε νὰ τό 'βρω τὸ δαχτυλίδι μου.*

4) Δὲν βλέπω τι καλῶς, κάμνω λάθος, παραβλέπω Πόντ. (Κοτύωρ.): *Ἀπειδα, μὴ κρούς με* (κρούς = κτυπᾶς).

***ἀποβλογίδια** τά, ἀποβλοῖδια Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποβλογῶ καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίδι, περὶ ἧς ἰδ. Γ' Χατζιδ. ἐν Ἐπιστ. Ἐπετ. Πανεπ. 13 (1916/7) 168 κέξ. καὶ Β' Φάβην ἐν Ἀθηνᾶ 45 (1933) 359.

Τὸ τέλος τῆς τελετῆς τοῦ γάμου.

ἀποβλογῶ Ἀνδρ. Κρήτ. ἀπουβλογῶ Λέσβ. *ποβλογῶ* Ρόδ. ἀποβλοῖζω Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. *βλογῶ*.

Περατῶ τὴν εὐλογίαν, τὴν τελετὴν τοῦ γάμου Ρόδ. Λέσβ.: *Ἄσμ.*

Ἄν εἴν' καλὸς ὁ μαῦρος σου, φτάν-νεις τους 'ς τὰ στεφάνια, ἂν δένον κ' εἶναι ἀπαλός, φτάν-νεις σὰν ποβλοήσουν (δένον = δὲ) Ρόδ.

Τώρα π' ἀπουβλογήσαμι τὸ 'γὼ καμάρουσά του, τ' ἀδρόγυνον ποῦ κάναμι δὲν εἶνι παρακάτου

Λέσβ. Καὶ μετ' ἀντικ. περατῶ τὴν γαμήλιον τελετὴν τινος ἐνθ' ἄν.: *Ἀπουβλογήσαμι τ' ἀδρόγυνον Λέσβ.*

ἀποβοή ἡ, ἀμάρτ. ἀπουβουή Θεσσ. (Ζαγορ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. *βοή*.

1) Ἡ μακρόθεν ἐρχομένη βοή: *Κᾶποια ἀπουβουή μοῦ 'ρθι 'ς τ' ἀφτιά μ'.* 2) Ἡ βοή τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται τις μετὰ τὴν λήψιν μεγάλης δόσεως κινήνης ἢ μετὰ βαρεῖαν ἀσθένειαν.

ἀποβοήθεια ἡ, ἀμάρτ. ἀπουβοήθεια Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀποβοήθειο τό, Δλουκοπ. Ποιμεν. Ρούμελ. 94 — Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Βλαστ. Πρω. Δημητρ. ἀπουβοήθειον Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀπουβοήθειον Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. *βοήθεια*, παρ' ὃ καὶ *βοήθειο*.

Βοήθεια, συνδρομὴ ἐνθ' ἄν.: *Ἐχει ὁ ἕνας τὸν ἄλλον ἀποβοήθειο, ἀλλῶς θὰ πῆγαιναν χαμένοι οἱ ἄνθρωποι Δλουκόπ. ἐνθ' ἄν. Ἄμα μιγαλώσ' τοῦ κοιν' τ'σάξ' σ' θὰ τό 'ης ἀπουβοήθειον Αἰτωλ. Ἐχου ἀπουβοήθεια καὶ ἀπ' τὰ κοιν' τ'σάξ' αὐτόθι.*

ἀποβοηθῶ ἀμάρτ. ἀπουβοηθάω Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. *βοηθῶ*.

Προσεπικουρῶ, βοηθῶ: *Τὸν ἀπουβοήθαγα καὶ τὰ πιδιά τ', ἀλλὰ τί νὰ σ' κάμ' γέροντας ἄνθρουπους τώρα!*

ἀπόβολα ἐπίρρ. Πελοπν. (Βούρβουρ. Τριφυλ. κ. ἄ.) ἀπόβολο Πελοπν. (Βούρβουρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. **ἀπόβολος*.

1) Καθ' ὁλοκληρίαν, τελείως Πελοπν. (Βούρβουρ. Τριφυλ. κ. ἄ.): *Ὁ δεῖνα ἐχάθηκε ἀπόβολα! Τριφυλ. Ἐγκρεμίστη*

